

**II щорічна студентська науково-практична
конференція «Сучасні економічні реалії
України: проблеми формування
інноваційної економіки»**

Тези доповідей

**11 грудня 2020 року
м. Харків, Україна**

Харків
2020

УДК 330.11

Рекомендовано на засіданні кафедри економічної теорії та економічної політики Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця (протокол №6 від 23.11.2020 р.)

Сучасні економічні реалії України: проблеми формування інноваційної економіки : студентська науково-практична конференція. 11 грудня 2020 р. Харків : 2020. - 167 с. Укр. мова, рос., англ. мова

Наведено результати досліджень учасників, проведених у рамках II щорічної студентської науково-практичної конференції «Сучасні економічні реалії України: проблеми формування інноваційної економіки». Розглянуто окремі питання міжнародних умов та національних особливостей входження України у світову економіку, основні аспекти адаптації бізнес-сектора до інтеграційних змін, актуальні проблеми соціально-економічного розвитку країни.

Видання може бути корисним для використання у подальших наукових дослідженнях, для формування практичних рекомендацій та управлінських рішень з підвищення конкурентоспроможності й інноваційного розвитку економіки. Рекомендовано фахівцям різних галузей економіки, державним службовцям, представникам бізнесу, науковим, освітнім і громадським організаціям, науковцям, аспірантам і студентам економічних спеціальностей.

© Колектив авторів, 2020

ЗМІСТ

Організаційний комітет	6
Програма конференції	6
Секція 1.	7
Міжнародні умови та національні особливості входження України у світову економіку	
<i>Коритіна Д. С.</i> Дослідження глобальних проблем людства.....	7
<i>Безименна А. О.</i> Напрямки та механізми досягнення економічної безпеки держави.....	10
<i>Василинич Д. М.</i> Державне регулювання інноваційної діяльності в США	15
<i>Жулій Є. А.</i> Проблеми гендерної нерівності та оплата праці в Україні.....	19
<i>Каланчук М. В.</i> Умови вступу України до ЄС.....	24
<i>Кравченко С. О.</i> Структура системи державного регулювання економіки.....	27
<i>Маруженко В. В.</i> Проблема інвестиційної діяльності в Україні... ..	31
<i>Morozova V.O.</i> Development of the world financial system in the context of globalization.....	35
<i>Полькіна А. О.</i> Вартість та склад споживчого кошику в Україні та Польщі.....	40
<i>Склярєва К. Д.</i> Порівняльний аналіз антимонопольної політики України та інших країн світу.....	45
<i>Мохаммад Д.Ю.</i> Управління витратами на підприємствах малого бізнесу.....	48
<i>Шульга Д. М.</i> Сучасний стан і перспективи української євроінтеграції.....	53
<i>Савенко О.</i> Проблеми інтернаціоналізації світового господарства	56

Секція 2.

Практичні аспекти адаптації бізнес-сектору до інтеграційних змін	60
<i>Асєєв А. О.</i> Проблема обмеженості ресурсів та шляхи її вирішення.....	60
<i>Білицький Д. П.</i> Напрями та механізми досягнення економічної безпеки держави.....	65
<i>Дорофєєва Є. Д.</i> Ефективність енергетичного комплексу як джерело зростання економіки.....	68
<i>Забіяка Д. О.</i> Проблеми державного регулювання економіки України.....	73
<i>Лазарєва Є. О.</i> Роль державного регулювання національної економіки на сучасному етапі	76
<i>Мирошниченко Д.</i> Сучасні проблеми фінансового регулювання економіки України в сучасних умовах.....	81
<i>Мороз І. В.</i> Особливості підприємницької діяльності в Україні ..	85
<i>Островець В. Г.</i> Особливості функціонування олігопольних ринків в Україні.....	89
<i>Санталова А. Д.</i> Особливості розвитку інноваційної економіки Японії.....	93
<i>Тарарака В. Д.</i> Теоретичний аналіз підходів до визначення ступеню монопольної влади.....	97
<i>Маслюкова В. Р.</i> Оцінка національного багатства України.....	101
<i>Штихан Я. І.</i> Методи оцінки ступеню монопольної влади.....	105

Секція 3.

Актуальні проблеми соціально-економічного розвитку країни	109
<i>Бондаренко М. Ю.</i> Напрямки державного регулювання економіки на засадах неолібералізму.....	109
<i>Кім А. С.</i> Екологічні проблеми соціально-економічного розвитку України та їх екологічні наслідки.....	113
<i>Бондарь В.</i> Проблеми безробіття в Україні.....	116
<i>Віксман М. О.</i> Ринок праці в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку.....	120

<i>Кононенко О.</i> Фінансова система України в сучасних умовах: проблеми та тенденції розвитку.....	125
<i>Манжелій Д. В.</i> Аналіз проблеми молодіжного безробіття.....	129
<i>Ніколенко В. Р., Копилова А. В.</i> Особливості інноваційно-інвестиційного розвитку України в сучасних умовах розвитку...	133
<i>Новіков М.А.</i> Особливості фіскальної політики в Україні.....	137
<i>Рикова К. В.</i> Дослідження інфляційних процесів в регіонах: впровадження кластерного підходу.....	140
<i>Волков Д.</i> Особливості безробіття в Україні.....	144
<i>Мухіна А. С.</i> Екологічна складова в економічній політиці держави.....	149
<i>Катрич Д. І.</i> Глобалізація та її вплив на сучасний економічний розвиток.....	155
<i>Бондаренко Є. М.</i> Проблеми реалізації рестриктивної монетарної політики в Україні.....	158
<i>Мельникова М., Кононов О.О.</i> Ринок праці в Україні: проблеми та шляхи вирішення	163

УДК 330.3

Проблеми безробіття в Україні

Бондарь В.

студент факультету економіки і права ХНЕУ ім. С. Кузнеця

Безробіття не може бути доцільним ні в економічному, ні в соціальному плані, оскільки його зростання створює цілий комплекс проблем: скорочується купівельна спроможність населення, бюджет втрачає платників податків, підприємство - персонал. Зростають ризик соціального напруження, додаткові витрати на підтримку безробітних. Безробіття вважається, з одного боку, важливим стимулятором активності працюючого населення, а з іншого - великим суспільним лихом. Всі країни світу прикладають багато зусиль для подолання безробіття, але жодній ще не вдалося ліквідувати його повністю.

На різних етапах розвитку людського суспільства ефективність використання робочої сили була різною. Первісному суспільству була притаманна повна зайнятість всього працездатного населення общини і одночасне перенаселення окремих територій; звідси постійна боротьба племен за територію. При рабстві була присутня повна зайнятість рабів усіх рабів і відносно перенаселення вільних громадян, частина яких ставала колоністами або воїнами, а їх основним призначенням було поповнення армії рабів. При феодалізмі існувало абсолютне і відносно аграрне перенаселення, частина людей становила прихований надлишок, деякі з них займалися промислами на "великій дорозі", інші поповнювали військо, призначенням якого було завоювання нових земель. В умовах частого капіталізму на індустріальному етапі його розвитку, при пануванні

ринкових відносин виникло нове соціально-економічне явище - армія безробітних [1-5].

Взагалі експерти Міжнародної організації праці вважають, що найближчими роками в середньому в світі рівень безробіття досягне 10% і повністю ліквідувати його не зможе жодна країна. Українське суспільство зустрілося з гострою проблемою безробіття, яка вимагає негайного вирішення. Для того, щоб досягнути оптимального рівня безробіття потрібно досконало зрозуміти суть безробіття. Сутність безробіття полягає в тому, що це не випадкове, а закономірне явище, породжене процесом нагромадження капіталу в умовах ринкової економіки, основаної на приватній власності на засоби виробництва. Ринкова економіка за таких умов неминуче породжує безробіття, одночасно останнє є неодмінною умовою її нормального функціонування.

Серед форм вимушеного безробіття найбільш поширеними є: плинне безробіття - це частина промислової резервної армії праці, яка то позбувається роботи, то знову знаходить її; приховане безробіття - це витіснення дрібного виробництва великим і розорення маси дрібних селянських виробників; застійне безробіття - це явище, коли частина працездатного населення живе випадковими заробітками; сезонне безробіття виникає внаслідок сезонності праці в деяких галузях (туризм, сільське господарство, будівництво); технологічне безробіття пов'язане з ліквідацією робочих місць внаслідок модернізації, застосування нових технологій; конверсійне безробіття виникає в зв'язку із скороченням галузей військово-промислового комплексу.

Україна стала однією з країн, які найбільше постраждали від фінансово-економічної кризи. Це сприяло загостренню низки проблем, зокрема вплинуло на зростання рівня безробіття. Безробіття є негативним соціально-економічним явищем, оскільки зумовлює скорочення купівельної спроможності населення, зменшує кількість платників податків, приводить до зростання ризику соціального напруження та виникнення додаткових витрат на підтримку безробітних.

Рівень безробіття є досить диференційованим по окремих регіонах України. Нині найвищий рівень зареєстрованого безробіття характерний для західних областей республіки - Волинської, Житомирської,

Закарпатської, Івано-Франківської, Львівської та Тернопільської. Найнижчі показники рівня безробіття склалися в Одеській області, м. Києві та Севастополі. Враховуючи демографічну ситуацію, яка склалася в різних регіонах України, можна передбачити, що при нинішньому рівні створення нових робочих місць у західних областях і природному прирості населення рівень безробіття в майбутньому набуде в цьому регіоні ще більшої гостроти. Впровадження ринкових механізмів господарювання вимагає від держави, регіональних органів управління завчасної розробки та реалізації соціальних гарантій у сфері зайнятості населення працездатного віку. Тим більше, що значна частина населення зараз перебуває в умовах вимушеної неповної зайнятості.

В Україні допомогу по безробіттю виплачують з одинадцятого дня після реєстрації громадянина у державній службі зайнятості до вирішення питання про працевлаштування, але не більш як 12 міс. протягом наступних трьох років, а для осіб передпенсійного віку - 18 міс. Розмір допомоги гарантується не менш як 50 відсотків середньої заробітної плати за попереднім місцем роботи, проте не нижче встановленої законодавством мінімальної заробітної плати. Громадяни, які шукають роботу вперше або після перерви більше одного року, одержують допомогу в розмірі не нижче ніж 75 відсотків мінімальної заробітної плати. Система соціального захисту населення у сфері зайнятості повинна охоплювати три взаємопов'язаних рівні - макрорівень, регіонально-галузевий і первинний - з властивими для них функціями і механізмами реалізації їх [2,3].

У моделі управління системою зайнятості повинні дістати відображення всі фактори, що впливають на поповнення ринку робочої сили, і мотиви, які формують поведінку населення допрацездатного віку, працюючого, працездатного не працюючого і непрацездатного. Суспільне виробництво України в умовах переходу до ринкових відносин перенасичене робочою силою. За підрахунками спеціалістів, потенціальний надлишок її - надзайнятість - становить 18-20 відсотків. Це означає, що з кожним роком процеси вивільнення робочої сили торкатимуться все більшого числа людей і цілих колективів, інтереси яких можуть і не збігатися. Головне завдання системи захисту від безробіття в

цих умовах боротьба із соціальним утриманством, стимулювання людини до пошуків роботи і перенавчання, а також надання їй необхідної при цьому допомоги [2].

Отже безробіття набуло небаченого раніше розмаху в Україні. У моделі управління системою зайнятості повинні дістати відображення всі фактори, що впливають на поповнення ринку робочої сили, і мотиви, які формують поведінку населення допрацевдатного віку, працюючого, працевдатного не працюючого і непрацевдатного. Можна виділити ряд основних напрямів, впровадження яких сприятиме зменшенню негативних соціальноекономічних наслідків безробіття: залучення населення до підприємницької діяльності та її фінансування; надання допомоги безробітним. Для того, щоб знизити рівень безробіття необхідно розробити та ухвалити антикризову програму заходів подолання негативних явищ в економіці спільно з роботодавцями та профспілками. Необхідно стимулювати розвиток малого та середнього бізнесу, шляхом зменшення податкового тиску, полегшення порядку реєстрації підприємств. З появою нових підприємств з'являться нові робочі місця проведення перепідготовки працівників, що втратили роботу; забезпечення стабільного фінансування; підвищення якості освіти, що дасть змогу отримувати у кінцевому результаті справжніх майстрів своєї справи; проведення ярмарок вакансій тощо. На мою думку, лише системний підхід до вирішення даної проблеми зі стратегічнодієвими інструментами сформує середовище привабливе для інвестиційних вкладень, що призведе до позитивних зрушень на ринку праці.

Список використаної літератури

1.Тенденції розвитку нових професій в умовах глобалізації : наук. доп. / [Джинчарадзе Н. Г., Савченко Н. В., Літвінчук Л. Й.] ; за заг. ред. Р. В. Войтович. – Київ : ІПК ДСЗУ, 2018.

2.Стратегія розвитку сфери інноваційної діяльності на період до 2030 року [Електронний ресурс] : схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 10 лип. 2019 р.

3. Савченко Н. В. Сервісна діяльність державної служби зайнятості України : монографія / Н. В. Савченко – К. : ЦП Компринт, 2019. – 458 с.

4. Гальків Л.І. / Втрати людського капіталу України: чинник безробіття // Економіка і регіони. – 2018. – №2. – с. 110-113.

5. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>

УДК: 331.56

Ринок праці в Україні: аналіз стану та перспективи розвитку

Віксман М. О.

Студентка факультету економічної інформатики ХНЕУ ім.С.Кузнеця

В сучасних умовах економічного розвитку України все більшої актуальності набувають проблеми зайнятості населення, запобігання масового безробіття та ефективного функціонування ринку праці.

Ринок праці України є досить специфічним, він дозволяє розкрити здібності, обумовлюючи шлях до самореалізації, або ж розбиває мрії українців об жорстку реальність.

Сучасний ринок праці України характеризується дисбалансом між попитом та пропозицією робочої сили, який відображається у професійно-кваліфікаційній невідповідності. Це призводить до підвищення структурного безробіття, що негативно впливає на ефективність функціонування економіки, зниження виробництва товарів та послуг, скорочення ВВП.

З часу незалежності України національна економіка не розвивалася на основі інноваційних технологій та економіки знань, що вплинуло на розвиток неефективних виробництв і, відповідно, малопродуктивних робочих місць.